

Linköpings kommun  
kommun@linkoping.se

Rektorn vid Vist skola  
ann-charlotte.jakobsson@linkoping.se

## Beslut för grundskola

---

efter tillsyn av Vist skola  
i Linköpings kommun

## Tillsyn av Vist skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Linköpings kommun under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Vist skola besöktes av Skolinspektionen den 29 maj 2012.

I Vist skola genomfördes en begränsad tillsyn som innebär att följande processer har granskats: det systematiska kvalitetsarbetet, arbetet med bedömning och betygsättning, elevers rätt till stöd samt till trygghet och studiero.

### Helhetsbedömning

---

I Vist skola finns det elever som inte når målen i samtliga ämnen. Av intervju med rektorn och av dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet framgår dock att åtgärder har vidtagits för att höja måluppfyllelsen. Rektorn tar därigenom ansvar för skolans resultat och omsätter resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

För elever som ska ges särskilt stöd utarbetas åtgärdsprogram. I samband med tillsynsbesöket identifierade dock Skolinspektionen en brist i arbetet med åtgärdsprogram, men under den tid tillsynen pågått har skolan rättat till denna brist. Skolinspektionen avstår därför från ingripande och därmed krav på att skolan ska redovisa åtgärder i detta avseende.

I skolenheten pågår ett arbete för att förbättra de skriftliga individuella utvecklingsplanerna, vilket Skolinspektionen ser positivt på. Rektorn måste dock säkerställa att det av dessa utvecklingsplaner tydligt framgår vilka insatser läraren eller skolan ska vidta för att hjälpa eleven att nå kunskapskraven och i övrigt nå så långt som möjligt. Rektorn måste också säkerställa att eleverna får ett skriftligt omdöme i varje ämne de får undervisning i.

Vidare uppfyller inte skolenhetens plan mot kränkande behandling författningarnas krav. I skolenheten genomförs insatser för att främja elevernas trygghet, men de åtgärder som anges i planen för att förebygga kränkande behandling är alltför allmänna och har i det avseendet en oklar koppling till specifika behov i verksamheten. Vidare saknas det i planen en redogörelse för hur förra årets åtgärder har genomförts.

### Beslut

---

#### Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Vist skola i Linköpings kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun att senast den 2012-10-31 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

#### **Trygghet och studiero**

Skolenhetens plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Säkerställa att det finns en plan mot kränkande behandling där åtgärderna har en tydlig koppling till en kartläggning av skolenhetens situation (6 kap. 8 § skollagen).
- Säkerställa att skolans plan mot kränkande behandling innehåller en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från förra året har genomförts (6 kap. 8 § skollagen).

#### **Bedömning och betygssättning**

Skriftliga individuella utvecklingsplaner uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Säkerställa att skriftliga individuella utvecklingsplaner innehåller omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i varje ämne eleven får undervisning i samt en sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

#### **Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**

Skolan har inte tillgång till kurator utifrån elevernas behov.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

I detta ingår att:

- Säkerställa att skolan har tillgång till kurator i den omfattning som eleverna behöver (2 kap. 25 § skollagen).

### **Avstående från ingripande**

Vid tillsynen har även konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen. Vid tidpunkten för tillsynsbesöket framgick det inte av åtgärdsprogrammen hur åtgärder skulle följas upp och utvärderas. Under den tid tillsynen pågått har rektorn inkommit med en reviderad mall för åtgärdsprogram som skolenheten fortsättningsvis ska använda. Mallen anger att det i dokumentet ska beskrivas hur åtgärden ska följas upp och utvärderas. Mot bakgrund av att bristen rättats till avstår Skolinspektionen från ingripande.

## Skäl för beslut

---

### Föreläggande:

#### Bedömningsområde: Trygghet och studiero

#### Bedömning:

Skolenhetens plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

#### Motivering:

Enligt skollagen ska det inom varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Varje år ska det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av Skolverkets allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" (SKOLFS 2012:10) framgår att kartläggningarna av skolans situation inte behöver finnas med i planen mot kränkande behandling. Däremot är det viktigt att de slutsatser som verksamheten drar av kartläggningen framgår av planen. På så sätt kan barn, elever, vårdnadshavare och andra få en bild av situationen i verksamheten. Slutsatserna ska ligga till grund för och förklara de insatser som verksamheten måste sätta in för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. För att såväl personal som barn, elever och vårdnadshavare ska känna till hur verksamheten kommer att arbeta för att förebygga trakasserier och kränkande behandling under det kommande året är det viktigt att insatserna beskrivs i planen.

Vist skola har en plan mot kränkande behandling för läsåret 2011/2012. Kopplingen till skolenhetens specifika behov är dock otydlig. I skolan genomförs varje termin en trivselenkät, men de insatser för att förebygga kränkningar som anges i planen har en oklar koppling till trivselenkäterna eller någon annan kartläggning av situationen i skolenheten. De insatser som anges i planen är i detta avseende allmänt hållna. Planens kvalitet och användbarhet behöver således förbättras genom att kopplingen tydliggörs mellan kartläggningen av verksamhetens situation och insatser som föreslås.

Vidare saknar skolenhetens plan mot kränkande behandling en redogörelse för hur förra årets planerade åtgärder har genomförts.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att rektorn måste säkerställa att planen mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

#### Författning:

6 kap. 8 § skollagen

**Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning****Bedömning:**

Skriftliga individuella utvecklingsplaner uppfyller inte författningarnas krav.

**Motivering:**

Av skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet, i en skriftlig individuell utvecklingsplan, ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Även vid ämnesövergripande undervisning är utgångspunkten att den individuella utvecklingsplanen ska innehålla omdömen om kunskapsutvecklingen i varje ämne som eleven får undervisning i. Det kan dock vara rimligt att i de lägre årskurserna (årskurs 1–3) ge omdömena i ämnesblock, om man använder sig av de möjligheter till ämnesövergripande undervisning som kursplanerna ger utrymme för.

Vidare ska utvecklingsplanen också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. De skriftliga individuella utvecklingsplanerna bör konkret beskriva vilka insatser som skolan ska göra, och eventuellt vad eleven och vårdnadshavaren kan göra för att eleven ska ha framgång i skolarbetet. Insatserna ska främst återfinnas inom skolans verksamhet och ansvaret ska inte i första hand läggas på hemmet eller eleven.

Skolinspektionen har tagit del av skriftliga individuella utvecklingsplaner som upprättats i Vist skola vårterminen 2012. I dessa anges vilka mål eleven ska arbeta mot. Det finns dock exempel på planer där det saknas en tydlig beskrivning av vilka insatser läraren eller skolan ska vidta för att hjälpa eleven att nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Det finns också exempel där tonvikten ligger på insatser från eleven och inte på insatser från läraren eller skolan.

Vad gäller omdömena beskrivs inte alltid elevens kunskapsutveckling i relation till kunskapskraven i varje ämne eleven får undervisning i. Det finns exempel på skriftliga individuella utvecklingsplaner för elever i årskurs 6 där ett övergripande omdöme ges för det naturorienterande ämnesblocket. Omdömet för de ämnen som ingår i detta ämnesblock framgår således inte. Det finns också skriftliga individuella utvecklingsplaner där det även saknas omdömen i andra ämnen, exempelvis i ämnet bild och i de ämnen som ingår i det samhällsorienterande ämnesblocket.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att rektorn måste säkerställa att de skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller författningarnas krav.

**Författning:**

10 kap 13 § skollagen

**Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro****Bedömning:**

Skolan har inte tillgång till kurator utifrån elevernas behov.

**Motivering:**

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas elevhälsa. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Av intervju med rektorn framgår att skolenheten inte har tillgång till kurator utifrån elevernas behov. Rektorn behöver således säkerställa att det i tillräcklig omfattning finns elevhälsa som omfattar kuratorinsatser.

**Författning:**

2 kap. 25 § skollagen

**Avstår från ingripande:**

**Bedömningsområde: Särskilt stöd**

**Bedömning:**

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav.

**Motivering:**

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp.

Skolinspektionen har tagit del av åtgärdsprogram som har utarbetats under höstterminen 2011 och vårterminen 2012. Av dessa framgår inte hur åtgärder ska följas upp och utvärderas. Detta måste tydligt framgå av ett åtgärdsprogram, redan då beslutet om åtgärdsprogrammet fattas.

Under den tid tillsynen pågått har rektorn inkommit med en reviderad mall för åtgärdsprogram som skolenheten fortsättningsvis ska använda. Mallen anger att det i dokumentet ska beskrivas hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Mot bakgrund av att bristen rättats till avstår Skolinspektionen från ingripande.

**Författning:**

3 kap. 9 § skollagen

## Bakgrund

---

### Måluppfyllelse

Vist skola har redovisat måluppfyllelsen i årskurs 3 och 5 för åren 2010 och 2011. För årskurs 5 redovisas även måluppfyllelsen för åren 2008 och 2009 i ämnena svenska, matematik och engelska.

År 2011 nådde 82 procent av eleverna i årskurs 3 målen i ämnet svenska. Måluppfyllelsen i detta ämne var dock högre föregående år, då 91 procent av eleverna nådde målen det året. I ämnet matematik nådde 91 procent av eleverna målen år 2011. År 2010 var måluppfyllelsen 96 procent i ämnet matematik.

Måluppfyllelsen i årskurs 5 år 2011 skiljer sig åt i de olika ämnena. Högst var måluppfyllelsen i ämnena teknik, slöjd, musik, idrott och hälsa, hem-och konsumentkunskap samt i bild. I dessa ämnen nådde samtliga elever målen. I ämnet matematik var måluppfyllelsen lägst. I det ämnet nådde 82 procent av eleverna målen, vilket var lägre än måluppfyllelsen år 2010 då 98 procent av eleverna nådde målen. Näst lägst måluppfyllelse år 2011 var i ämnet engelska där 87 procent av eleverna nådde målen. Föregående år var måluppfyllelsen 92 procent i detta ämne.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att skolan i huvudsak är en trygg miljö för eleverna. Detta framgår även av Skolinspektionens enkät som elever och personal besvarade våren 2011, då frågeområdet om trygghet får positiva värden. Enligt rektorn har det, trots att skolan i huvudsak är trygg, förekommit kränkningar mellan elever men att skolan vid kännedom om dessa händelser har agerat och utrett detta. Av Skolinspektionens enkät framgår dock att 27 procent av eleverna som besvarat enkäten anser att det negativa påståendet "I min skola kan eleverna vara elaka mot varandra utan att de vuxna reagerar" stämmer ganska bra.

### Beskrivning av Vist skola

Vist skola tillhör Linköpings kommuns södra skolområde och omfattar förskoleklass samt årskurserna 1–6. Rektorn vid skolenheten har förutom ansvar för förskoleklass och årskurserna 1-6 även ansvar för fritidshem och den öppna fritidsverksamheten. Det finns två arbetslag vid Vist skola, ett för förskoleklass och årskurserna 1–3 och ett för årskurserna 4–6. Skolenheten är två-parallellig med undantag för årskurs 4 där det finns en klass.

Vid skolenheten finns totalt 286 elever.

Skolinspektionen

**Beslut**

2012-06-21

9 (11)

Dnr 43-2011:1859

I ärendets slutliga handläggning har utredare Sofia Lindstrand deltagit.

**På Skolinspektionens vägnar**

Allan Westerdahl  
Enhetschef

Ronny Högberg  
Utredare/Föredragande

**Bilagor:**

**Bilaga 1 Allmänt om tillsynen**

## Allmänt om tillsynen

---

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Tillsynen inriktas vanligtvis mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt**. Utifrån en risk- och väsentlighetsanalys görs i vissa fall en begränsad tillsyn som inte omfattar alla områden.

Skolinspektionens tillsyn avser att visa i vilken utsträckning kommunens verksamhet inom de granskade områdena och vid den aktuella tidpunkten, *avviker* från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Den avser alltså inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i kommunens skolväsende.

Enligt övergångsbestämmelserna i lag om införande av skollagen samt i skolförordningen ska vissa bestämmelser om betyg i 2010 års skollag och 2011 års skolförordning inte tillämpas för elever i årskurs 9 under läsåret 2011/2012. Istället gäller bestämmelser i 1994 års grundskoleförordning. Enligt övergångsbestämmelsen i förordning om den nya läroplanen (Lgr 11) ska förordningen om 1994 års läroplan (Lpo 94) fortsätta gälla för elever i årskurs 9 i grundskolan under läsåret 2011/2012. Till följd av övergångsbestämmelserna redovisas även de bestämmelser som gäller för elever i årskurs 9 i författningshänvisningarna.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den aktuella skolan redovisas.<sup>1</sup> Skolinspektionens bedömning av kommunens ansvarstagande för förskola och annan pedagogisk verksamhet, fritidshem och vuxenutbildning redovisas i separata beslut. Iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen sammanställs i ett beslut (kommunbeslut).

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat, samt på den information som inhämtas via intervjuer och observationer under Skolinspektionens besök i verksamheten. I underlaget ingår också en enkätundersökning riktad till elever, föräldrar och personal genomförd i Skolinspekt-

---

<sup>1</sup> Samtliga beslut går att finna på Skolinspektionen hemsida: [www.skolinspektionen.se](http://www.skolinspektionen.se).

ionens regi.<sup>2</sup> Även information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Företrädare för kommunen ges möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter innan Skolinspektionen fattar beslut. Alla beslut kompletteras också med en muntlig återrapportering till företrädare för kommunen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor/förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn)).

---

<sup>2</sup> Resultat från enkätundersökningen återfinns för respektive skola i Skolverkets databas SIRIS, se [www.skolverket.se](http://www.skolverket.se).